

NACRT PRIJEDLOGA ODLUKE O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJI POTPORE MIRU KFOR NA KOSOVU

I. USTAVNA OSNOVA

Na temelju članka 7. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst) pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji potpore miru KFOR na Kosovu (u daljnjem tekstu Odluka).

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Zaključivanjem Vojno-tehničkog sporazuma između Savezne Republike Jugoslavije i NATO-a omogućeno je raspoređivanje Snaga za Kosovo (*Kosovo Force* – KFOR) na područje Kosova pod mandatom Ujedinjenih naroda, u skladu s Poglavljem VII. Povelje Ujedinjenih naroda i Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (UNSCR 1244)

NATO provodi operaciju potpore miru KFOR na Kosovu (u daljnjem tekstu operacija KFOR) u potpori širih međunarodnih napora za izgradnju mira i stabilnosti u okruženju. Temeljne zadaće KFOR-a su sprječavanje obnavljanja neprijateljstava, izgradnja sigurnog okruženja, uključujući javni red i mir, potpora međunarodnim humanitarnim naporima i osiguravanje provedbe potpisanih sporazuma.

Nakon proglašenja Deklaracije o nezavisnosti Republike Kosovo 17. veljače 2008. NATO je potvrdio nastavak operacije KFOR na Kosovu na temelju Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1244, sve dok Vijeće sigurnosti UN-a ne odluči drugačije

Od lipnja 2008. NATO na Kosovu provodi novu zadaću usmjerenu na potporu razvoja profesionalnih i višenacionalnih snaga sigurnosti, Kosovskih snaga sigurnosti (*Kosovo Security Force* – KSF). Zacrtna brojčana veličina KSF-a je 2500 aktivnih i 800 pričuvnih pripadnika. NATO i KFOR nastavljaju suradnju s UN-om, EU-om, osobito s EULEX-om (European Union Rule of Law Mission in Kosovo) i drugim međunarodnim čimbenicima u potpori razvoja stabilnoga, demokratskoga, višenacionalnoga i mirnoga Kosova. Kosovske snage sigurnosti dostigle su inicijalnu operativnu sposobnost početkom rujna 2009., a punu operativnu sposobnost proglasilo je Sjevernoatlantsko vijeće, 9. lipnja 2013. Time je KSF postigao zacrtanu brojčanu veličinu i potrebnu razinu samoodrživosti.

Procijenivši da je situacija na Kosovu dovoljno stabilna, u lipnju 2009. donesena je odluka o postupnom smanjivanju vojnih snaga KFOR-a s dotadašnjih 16 000 na 2500 pripadnika.

U skladu s postignutim napretkom u podizanju operativne sposobnosti KSF-a i općenito s poboljšanom sigurnosnom situacijom postignut je dogovor o prilagodbi veličine snaga Kosova i transformacijom KFOR-a prema ulozi odvraćajuće prisutnosti (*Deterrent Presence* – DP). Trenutačno su snage KFOR-a u brojčanoj veličini od približno 4936 pripadnika iz 31 zemlje¹.

Smanjivanje snaga odvija se u tri faze, pri čemu prijelaz u svaku pojedinu fazu mora odobriti Sjevernoatlantsko vijeće (NAC). Prva faza smanjenja (*Transition to Gate 1*) završena je 31. siječnja 2010. Druga faza smanjenja (*Transition to Gate 2*) završena je 28. veljače 2011. Aktualna procjena je kako sigurnosna situacija na terenu još uvijek ne omogućuje prijelaz u treću fazu (*Gate 3*).

Sigurnosna situacija na Kosovu nešto je bolja u odnosu na 2012. godinu. Međutim, i dalje su prisutne napetosti i povremeni incidenti na sjevernom dijelu zemlje. Sporazumom o integriranom upravljanju granicama između Kosova i Srbije od 9. prosinca 2012. određeno je da upravljanje granicom koordiniraju vlasti i agencije za osiguranje granica i omogućavanje trgovine iz Kosova i Srbije. Nakon primjene novog sustava nadzora granice došlo je do poboljšanja u nacionalnoj sigurnosti i međunarodnim odnosima Kosova što je za posljedicu imalo i pozitivan učinak na prevenciju i borbu prekograničnog kriminala. Sporazum je omogućio kosovskoj policiji i carini pristup prijelazima na sjeveru, nadzor kretanja ljudi i roba preko granice je još uvijek problematičan zbog postojanja nekoliko ilegalnih prijelaza.

Potreba za daljnjom prisutnosti snaga KFOR-a na Kosovu u budućnosti te prijelaz na fazu Gate 3 velikim dijelom ovisit će o nastavku političkog dijaloga između Kosova i Srbije o implementaciji „Beograd – Priština“ Sporazuma o načelima za normalizaciju odnosa, stanju na sjevernom dijelu Kosova te razvoju kosovskih institucija. Sporazum o načelima za normalizaciju odnosa potpisan je 19. travnja 2013. te obilježava značajan iskorak na putu prema europskoj integraciji i doprinosi miru i stabilnosti u regiji. Sporazum se nadovezuje na prethodne sporazume sklopljene u području vjerskog i kulturnog naslijeđa te uređenju bilateralnih odnosa.

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Sudjelovanje u operacijama potpore miru u skladu je sa strateškim opredjeljenjem Republike Hrvatske, čime se naša država svrstava među odgovorne članice međunarodne zajednice koje su spremne preuzeti svoj dio tereta u izgradnji i očuvanju međunarodne sigurnosti. Republika Hrvatska snažno podupire napore NATO-a čiji je cilj održavanje sigurnosti na Kosovu.

Postojeća kriza odvija se u neposrednom susjedstvu i na području u kojem Republika Hrvatska ima izražene političke, gospodarske i strateške interese. Situacija na Kosovu od iznimne je važnosti zbog izravnih reperkusija na odnose među državama regije jugoistočne Europe.

---

¹ Službeni javni podatak od NATO Zapovjedništva za operacije (ACO) od 6. rujna 2013.

Slijedom navedenoga, do sada su pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske bili upućeni na Kosovo u operaciju KFOR na temelju sljedećih odluka:

1. Odlukom od 15. srpnja 2008. (Narodne novine, br. 85/2008) kojom je u mirovnoj operaciji NATO-a na Kosovu (KFOR) odobreno sudjelovanje do 20 pripadnika Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane s dva helikoptera Mi-171 Sh.

2. Odlukom od 27. svibnja 2011. (Narodne novine, br. 61/2011) kojom je u mirovnoj operaciji NATO-a na Kosovu (KFOR) u 2011. i 2012. godini odobreno sudjelovanje do 25 pripadnika Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane s dva helikoptera Mi-171 Sh.

3. Odlukom od 7. prosinca 2012. (Narodne novine, br. 138/2012) kojom je u mirovnoj operaciji NATO-a na Kosovu (KFOR) u 2013. godini odobreno sudjelovanje do 25 pripadnika Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane s dva helikoptera Mi-171 Sh.

Prema Operativnom planu operacije (*OPLAN KFOR 11054*), zadaća hrvatskoga kontingenta je zračni transport ljudi i roba te logistička potpora vlastitih snaga.

Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske trenutno su smješteni u američkoj bazi „Bondsteel“ do prelaska operacije u fazu GATE 3, kada će nakon ukidanja navedene baze, premjestiti snage u druge baze na području operacije.

S obzirom na mogućnosti, ograničenja, zahtjeve i pravila za rad helikopterskih postrojbi, predstavljene su dvije moguće lokacije za baziranje helikopterskih snaga; prva je kamp Novo Selo sjeverno od Prištine, a druga vojni dio prištinske zračne luke koji je u vlasništvu KFOR-a.

U području operacije KFOR u rujnu 2013. nalazi se 13. HRVCON, jačine 22 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske. Sastoji se od 10 pripadnika letačkog osoblja, među kojima je i zapovjednik kontingenta, šest pripadnika zemaljskog osoblja i dva pripadnika Nacionalnog elementa potpore – NEP (koji se nalaze u kampu Bondsteel u Uroševcu) te četiri pripadnika stožernog osoblja; pomoćnik načelnika stožera Zapovjedništva KFOR-a za osoblje, logistiku i inženjeriju, časnik za zračne operacije Združenom centru za operacije (Joint Operations Center), operator u Multinacionalnim integriranim logističkim postrojbama (MOVCON MILU) te administrativni dočasnik/vozač. Navedeno stožerno osoblje nalazi se u zapovjedništvu KFOR-a u Prištini.

Razvoj i uloga KFOR-a na Kosovu bit će praćena prilagodbom uloga i zadaća zahtjevima operacije imajući i dalje na umu da je operacija NATO-a na Kosovu održavanje sigurnog i stabilnog okružja, u kojem će biti moguće pronaći održiva politička rješenja za tekuća pitanja.

KFOR jednako tako podupire stvaranje pogodnog okruženja na sjeveru Kosova i razvoj profesionalnih, demokratskih i multietničkih sigurnosnih struktura (KSF Kosovo Security Force) koje će omogućiti i jamčiti sigurnost u skladu s potrebama zajednice, te stvoriti okruženje prijeko potrebno za nesmetano funkcioniranje i daljnji razvoj kosovskih institucija koje će imati ključnu ulogu u implementaciji Sporazuma o načelima za normalizaciju odnosa.

U skladu s tim, Republika Hrvatska će svoj daljnji angažman u regiji i predanost operaciji spremno dokazati i upućivanjem časnika u Zapovjedništvo KFOR-a na višu savjetničku poziciju dodijeljena od Vrhovnog zapovjednika savezničkih snaga za Europu (SACEUR) u novoformljenom NATO timu za vezu i savjetovanje² Kosovskih snaga sigurnosti.

U predstojećem razdoblju Republika Hrvatska će u ovisnosti s procesom razvoja nacionalnih sposobnosti, nastaviti ispitivati mogućnost doprinosa na području sposobnosti ranog upozorenja u kontekstu podizanja ukupnih sposobnosti savezničkih snaga u području operacije KFOR.

U tom kontekstu, kako bi ostvarili mogućnost proširenog doprinosa operaciji KFOR i otvorili prostor našem vidljivijem angažmanu, predlaže se donošenje odluke kojom bi se odobrilo upućivanje do 35 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u tu operaciju u 2014. godini.

Daljnijim sudjelovanjem pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji KFOR na Kosovu osigurao bi se kontinuitet doprinosa Republike Hrvatske u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja na Kosovu i u regiji te dodatno profiliranje Republike Hrvatske kao odgovorne i proaktivne članice NATO-a koja preuzima svoj dio tereta u naporima za izgradnju mira i sigurnosti u svijetu.

IV. POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA

Financijska sredstva za provedbu ove Odluke bit će osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014. godinu na razdjelu Ministarstva obrane u skladu s predviđenim projekcijama Financijskoga plana Ministarstva obrane za 2014. godinu.

V. KONAČNI PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJI POTPORE MIRU KFOR NA KOSOVU

---

² NATO Liaison and Advisory Team – NLAT

N A C R T

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani (Narodne novine, broj 73/2013), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj _____ 2013. donio

O D L U K U

O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJI POTPORE MIRU KFOR NA KOSOVU

I.

U operaciju potpore miru KFOR na Kosovu upućuje se u 2014. godini do 35 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s dva helikoptera Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane, uz mogućnost rotacije.

II.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da izvijesti Hrvatski sabor o provedbi točke I. ove Odluke do 31. ožujka 2015.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik Hrvatskoga sabora
Josip Leko**

KLASA:
Zagreb

O B R A Z L O Ž E N J E

U točki I. određuje se da Hrvatski sabor donosi odluku o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji potpore miru KFOR na Kosovu. Pravni temelj za donošenje odluke Hrvatskoga sabora je članak 7. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske, koji propisuje da Oružane snage Republike Hrvatske mogu prijeći njezine granice ili djelovati preko njezinih granica na temelju Odluke Hrvatskog sabora, koju predlaže Vlada Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske. Zakon o obrani (Narodne novine, br. 73/2013) u članku 54. stavku 2. na istovjetan način uređuje ovo područje. U operaciju potpore miru KFOR na Kosovu upućuje se u 2014. godini do 35 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske s dva helikoptera Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane, uz mogućnost rotacije.

U točki II. obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da izvijesti Hrvatski sabor o provedbi odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji potpore miru KFOR na Kosovu do 31. ožujka 2015.

U točki III. utvrđuje se dan stupanja na snagu Odluke Hrvatskoga sabora.